

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАУКОВІ ПРАЦІ
МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

SCIENTIFIC WORKS
OF INTERREGIONAL ACADEMY
OF PERSONNEL MANAGEMENT

LEGAL SCIENCES

Випуск 1 (64), 2023

Видавничий дім
“Гельветика”
2023

Редакційна колегія

Кислий А. М., доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, директор Навчально-наукового інституту права імені Князя Володимира Великого, Міжрегіональна Академія управління персоналом (**головний редактор**)

Берзін П. С., доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального права та кримінології Інституту права, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Богатирьов І. Г., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності Навчально-наукового інституту права імені Князя Володимира Великого, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Вакулік О. О., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри криміналістики та судової медицини, Національна академія внутрішніх справ

Головко Л. О., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Гордієнко С. Г., доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри національної безпеки навчально-наукового інституту права ім. Володимира Великого, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Доценко О. С., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування, Національна академія внутрішніх справ

Заросило В. О., доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності Навчально-наукового інституту права імені Князя Володимира Великого, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Калиновський Б. В., доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права та прав людини, Національна академія внутрішніх справ

Кисленко Д. П., кандидат юридичних наук, д.пед.н., доцент, професор кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності Навчально-наукового інституту права імені Князя Володимира Великого, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Козаченко О. І., доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності Навчально-наукового інституту права імені Князя Володимира Великого, Міжрегіональна академія управління персоналом

Козін С. М., доктор юридичних наук, старший викладач кафедри теорії та історії держави і права, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Колб О. Г., доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, професор кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Ладиченко В. В., доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Лисенко С. О., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності Навчально-наукового інституту права імені Князя Володимира Великого, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Макєва О. М., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права, Національний авіаційний університет

Мердова О. М., кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2, Донецький державний університет внутрішніх справ

Муравйов К. В., доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Навчально-наукового інституту права імені Князя Володимира Великого, Міжрегіональна академія управління персоналом

Омаров Азад Енвер огли, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного адміністрування, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Піддубний О. Ю., доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного та господарського права, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Сервецький І. В., доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри національної безпеки навчально-наукового інституту права ім. Володимира Великого, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Стрельбицька Л. М., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільно-правових дисциплін, Національна академія Служби Безпеки України

Стрельбицький М. П., доктор юридичних наук, професор, головний науковий співробітник науково-організаційного центру, Національна академія Служби Безпеки України

Стрелюк Я. В., доктор юридичних наук, прокурор, Офіс Генерального прокурора України

Чусько В. І., кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін та міжнародного права Навчально-наукового інституту права імені Князя Володимира Великого, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Шульга С. В., доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Яра О. С., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного та фінансового права, декан юридичного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Łukasz Moniuszko, Doktor habilitowany, Profesor, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy (Bydgoszcz, Rzeczpospolita Polska)

Agnieszka Szpak, dr hab., Professor, Department of International Security, Institute of Security Studies, Toruń, Poland

Dariusz Skalski, dr hab., Professor, Gdansk University of Physical Education and Sport, Gdańsk, Poland

Затверджено Вченою радою
Міжрегіональної Академії управління персоналом 01.03.2023 (протокол № 2)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 24777-14717Р,
видане Міністерством юстиції України 21.04.2021 р.

Відповідно до Наказу МОН України № 320 від 07 квітня 2022 року (додаток 2) журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б). Спеціальності: 081 – Право; 262 – Правоохоронна діяльність; 293 – Міжнародне право.

Видання індексується Google Scholar

DOI: 10.32689/2522-4603

Наукові праці МАУП. Юридичні науки. 2023. Вип. 1 (64). Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023. 66 с.

Публікуються статті науковців, які досліджують актуальні проблеми розвитку права. Для науковців, викладачів, студентів та всіх, кого цікавить розвиток юридичної науки в Україні.

ISSN 2786-5134 (Print)

ISSN 2786-5142 (Online)

© Оформлення «Видавничий дім «Гельветика», 2023

ЗМІСТ**Юлія ЛІСОВСЬКА**

КВАНТОВА СИМУЛЯЦІЯ ЯК ПРЕДМЕТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО
ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО ФЕНОМЕНАЛЬНО-ЦИФРОВОГО ЗАХИСТУ МИРНОГО НЕБА
У ВОЄННИЙ ЧАС УКРАЇНИ.....5

Валентина ОРЛЕНКО

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ
НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ.....13

Ігор ПИРОГА, Елеонора КАДЕБСЬКА

ІНСТИТУТ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ
В СИСТЕМІ ГАРАНТІЙ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД.....19

Євген СКУЛИШ

ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПТУ ГУМАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ
В МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОМУ ДИСКУРСІ.....26

Любов СОРОКІНА

ФЕНОМЕНОЛОГІЯ ТА ЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СФЕРИ
СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....32

Лілія СТРЕЛЬБИЦЬКА, Максим ГРИНЬ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕСЕНДЖЕРІВ ЯК НОВОЇ ФОРМИ ЗМІ
В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....39

Микола СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ, Максим ГРИНЬ

КОГНІТИВНА ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ.....46

Юрій ТИМОШЕНКО, Дмитро КИСЛЕНКО

ПОЛІЦІЯ ОХОРОНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....53

Владислав АНДРЕЙЦЕВ

ПРОБЛЕМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В ГОСПОДАРСЬКОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТУ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
ПОВ'ЯЗАНОЇ З ОБ'ЄКТАМИ ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ.....60

УДК 34

DOI <https://doi.org/10.32689/2522-4603.2023.1.8>**Юрій ТИМОШЕНКО**

кандидат юридичних наук, доцент, заступник директора, Навчально-науковий інститут держави і права імені князя Володимира Великого Міжрегіональної Академії управління персоналом, вул. Фроментівська, 2, Київ, Україна, 03039

ORCID: 0000-0002-9200-8792

Дмитро КИСЛЕНКО

доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності, Навчально-науковий інститут держави і права імені князя Володимира Великого Міжрегіональної Академії управління персоналом, вул. Фроментівська, 2, Київ, Україна, 03039

ORCID: 0000-0001-6929-4236

Yurii TYMOSHENKO

Candidate of Legal Sciences, Associate Professor, Deputy Director, Educational and Scientific Institute of State and Law named after Prince Volodymyr the Great of the Interregional Academy of Personnel Management, 2, Fromentivska str., Kyiv, Ukraine, 03039

ORCID: 0000-0002-9200-8792

Dmytro KYSLENKO

Doctor of Pedagogic Sciences, Associate Professor, Professor at the Department of Law Enforcement and Anti-corruption Activities, Educational and Scientific Institute of State and Law named after Prince Volodymyr the Great of the Interregional Academy of Personnel Management, 2, Fromentivska str., Kyiv, Ukraine, 03039

ORCID: 0000-0001-6929-4236

ПОЛІЦІЯ ОХОРОНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

SECURITY POLICE NATIONAL POLICE OF UKRAINE AS A SUBJECT OF ENSURING INFORMATION SECURITY UNDER THE CONDITIONS OF THE STATE OF MARTIAL

Стаття присвячена дослідженню місця поліції охорони у системі суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки в умовах воєнного стану. **Мета роботи** полягає у дослідженні поняття «інформаційна безпека», суб'єктів її забезпечення, а також визначення ролі поліції охорони як суб'єкта забезпечення інформаційної безпеки. У статті було досліджено різні наукові визначення терміну «інформаційна безпека». **Новизна дослідження** полягає в тому, що фактично наразі відсутнє дослідження участі поліції охорони у забезпеченні інформаційної безпеки в Україні, а особливо в умовах воєнного стану. З початку повномасштабного вторгнення тисячі українців відчують наслідки періодичних масованих кібератак на інформаційні ресурси нашої країни. **Надважливим** є захист даних не тільки кожного конкретного громадянина, але і захист даних, що становлять собою складовий елемент національної безпеки. Враховуючи обмежений обсяг дослідження, нами не ставилося за мету дослідження і пропозиції щодо власного розуміння інформаційної безпеки. **Водночас** відповідно до Закону України «Про основи національної безпеки України» інформаційну безпеку можна визнати складовою національної безпеки. **Правоохоронні органи**, зокрема поліція охорони є складовою частиною системи органів забезпечення інформаційної безпеки держави, які мають специфічні особливості функціонування в інформаційному середовищі. **Висновки:** в статті доводиться, що головним завданням поліції охорони є надання послуг з охорони відповідних об'єктів. Але в той же час поліція охорони є володільцем і користувачем інформації, яка потребує захисту від стороннього втручання, особливо в період воєнного стану. **Водночас** в законодавстві не визначено порядок забезпечення інформаційної безпеки під час виконання поліцією охорони своїх повноважень. Але прямо зазначено про забезпечення безпеки при виході особи з приміщення, забезпечення безпеки особи під час нападу, забезпечення безпеки дорожнього руху, забезпечення безпеки учасників і глядачів та інші суб'єкти і об'єкти забезпечення безпеки. **Вважаємо**, що питання забезпечення інформаційної безпеки в поліції охорони має бути законодавчо вирішено. **Адже** поліція охорони є користувачем великого обсягу інформації і відповідно має бути суб'єктом забезпечення інформаційної безпеки, особливо під час дії особливого правового режиму – воєнного стану.

Ключові слова: поліція охорони, інформаційна безпека, воєнний стан, забезпечення безпеки.

The article is devoted to the study of the place of the security police in the system of entities providing information security under martial law. The purpose of the work is to study the concept of "information security", the subjects of its provision, as well as the definition of the role of the security police as the subject of information security provision. The article examined various scientific definitions of the term "information security". The novelty of the research lies in the fact that there is currently no study of the participation of the security police in ensuring information security in Ukraine, especially in the conditions of martial law. Since the beginning of the full-scale invasion, thousands of Ukrainians have also felt the consequences of periodic massive cyber attacks on our country's information resources. It is extremely important to protect the data not only of each individual citizen, but also the protection of data, which is an integral element of national security. Given the limited scope of the research, we did not set as the goal of the research and proposals regarding our own understanding of information security. At the same time, according to the Law of Ukraine "On the Basics of National Security of Ukraine", information security can be recognized as a component of national security. Law enforcement agencies, in particular the security police, are an integral part of the state information security system, which have specific features of functioning in the information environment. Conclusions: the article proves that the main task of the security police is to provide services for the protection of the relevant objects. But at the same time, the Security Police is the owner and user of information that needs protection from outside interference, especially during martial law. At the same time, the legislation does not define the procedure for ensuring information security during the police's performance of its powers. But it is directly stated about ensuring the safety of a person when leaving the premises, ensuring the safety of a person during an attack, ensuring the safety of road traffic, ensuring the safety of participants and spectators and other security subjects and objects. We believe that the issue of ensuring information security in the security police should be resolved by law. After all, the security police is the user of a large amount of information and, accordingly, should be the subject of ensuring information security, especially during the operation of a special legal regime – martial law.

Key words: security police, information security, martial law, security.

Постановка проблеми. В умовах цифрової трансформації суспільства, держави, здійснення державою своїх функцій, забезпечення інформаційної безпеки набуває вкрай великої актуальності. Питанням забезпечення інформаційної безпеки займаються органи на загальнодержавному рівні, органи на місцевому рівні і кожен громадянин також вживає заходів по забезпеченню інформаційної безпеки.

Враховуючи надвелике значення інформаційної безпеки, а також відповідні наукові, законодавчі і правозастосовні напрацювання, нами обґрунтовується точка зору, що забезпечення інформаційної безпеки слід розглядати в контексті забезпечення національної безпеки. Подальший виклад матеріалу дозволить обґрунтувати наведену тезу.

Актуальність обраної тематики підтверджується на загальнодержавному рівні. Так, 11–13 травня 2021 р. в рамках Всеукраїнського Форуму «Україна 30. Безпека країни» (All-Ukrainian Forum «Ukraine 30. Security of the country») було обговорено низку ключових питань у сфері національної безпеки. Зокрема, спікери зазначили, що інформаційна безпека в контексті національної безпеки носить дуальний характер. По-перше, інформаційна безпека спрямована на те, щоб захистити збалансований інтерес в інформаційній сфері людини, особистості, громадянина, держави та суспільства. Є баланс в інформаційній сфері усіх стейкхолдерів. Цей баланс необхідно захищати і забезпечувати його. З іншого боку, об'єктом інформаційної безпеки є інформаційна інфраструктура, яка забезпечує надання інформаційного ресурсу,

технології, за допомогою яких формується цифрова держава сьогодні, цифрова економіка, цифрове суспільство. Також реалізуються відповідні процеси: цифрова демократія, цифрове голосування. Тобто у нас є дуальність: інтереси, у тому числі захист психологічного та іншого впливу на свідомість окремого громадянина або суспільства, а з іншої сторони – об'єкт суто технічного характеру. Виходячи з цього, у нас формується відповідний пул або множина спроможностей, розвиваючи які ми можемо оцінити стан інформаційної безпеки держави» [1].

Отже, в умовах гібридної війни, яку Росія вела проти України з 2014 р., питання інформаційної безпеки мало велике значення. Водночас, в умовах повномасштабної війни і введення воєнного стану це питання набуває надвеликої актуальності і необхідності дослідження задля висунення науково обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення відносин в цій сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Про наукову затребуваність тематики забезпечення інформаційної безпеки в аспекті забезпечення національної безпеки свідчить великий обсяг наукових досліджень, що прямо чи опосередковано розкривають питання забезпечення інформаційної безпеки в Україні. Так, І. Доронін розглянув питання цифрового розвитку та національної безпеки у контексті правових проблем [2], а також присвятив дисертаційну роботу на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук теоретико-правовому дослідженню національної безпеки України в інформаційну

епoxy [3]. Науковою розробкою питання національної безпеки займається В. Смолянюк, який дослідив системні засади національної безпеки України [4]. С. Дроботов присвятив дослідження конституційно-правовому забезпеченню національної безпеки в Україні [5]. О. Кубецька, Т. Остапенко, Я. Палешко визначили умови забезпечення національної безпеки держави [6]. А. Нашинець-Наумова у монографії розглядає загальнонаукові категорії інформаційної безпеки в Україні та в світі. Авторка акцентує увагу на особливостях функціонування системи інформаційної безпеки [7]. Щодо спеціалізованих досліджень, варто зазначити про роботу І. Іванова «Актуальні питання інформаційної безпеки у діяльності національної поліції України» [8]. Деякі питання інформаційної безпеки діяльності територіальних органів поліції України були проаналізовані Г. Шороховою [9, с. 71-73]. Аналіз наведених наукових праць засвідчує, що фактично наразі відсутнє дослідження участі поліції охорони у забезпеченні інформаційної безпеки в Україні, а особливо в умовах воєнного стану. Окремі питання цього напрямку наукових досліджень пропонуємо розглянути в рамках цієї статті.

Метою статті є дослідження поняття «інформаційна безпека», суб'єктів її забезпечення, а також визначення ролі поліції охорони як суб'єкта забезпечення інформаційної безпеки.

Виклад основного матеріалу дослідження. З 30 листопада 1998 року увесь світ щороку відзначає Міжнародний день захисту інформації. Саме цього року було зафіксовано першу масову епідемію комп'ютерного хробака, після чого фахівці задумалися про необхідність комплексного підходу до забезпечення інформаційної безпеки.

З початку повномасштабного вторгнення тисячі українців також відчують наслідки періодичних масованих кібератак на інформаційні ресурси нашої країни. Надважливим є захист даних не тільки кожного конкретного громадянина, але і захист даних, що становлять собою складовий елемент національної безпеки. Надвеликого значення в такому аспекті набуває питання забезпечення інформаційної безпеки в умовах воєнного стану. В цьому питанні одним із органів, який забезпечує цю безпеку є поліція охорони.

Перш за все пропонуємо визначитися із терміном «інформаційна безпека». Щодо визначення поняття «інформаційна безпека», зауважимо, що наразі відсутній цілісний підхід і єдиної думки щодо її визначення серед

дослідників не існує. Термін «інформаційна безпека» розглядається в різних контекстах.

А. Нашинець-Наумова визначає, що інформаційна безпека – це правове поняття. Їм позначається стан захищеності національних інтересів України в інформаційній сфері, що визначається сукупністю збалансованих інтересів особистості, суспільства і держави. Забезпечення інформаційної безпеки – сфера державного, політичного управління, вища форма свідомого регулювання процесами функціонування самої державної системи [7, с. 4].

І. Іванов здійснив дослідження і дійшов висновку, що сутність поняття «інформаційна безпека» полягає у розумінні інформаційної безпеки як: стану захищеності інформаційного простору; процесу управління загрозами та небезпеками, що забезпечує інформаційний суверенітет України; стану захищеності національних інтересів України в інформаційному середовищі; суспільних відносин, пов'язаних із захистом життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави від реальних та потенційних загроз в інформаційному просторі; невід'ємної частини політичної, економічної, оборонної та інших складових національної безпеки [8, с. 185].

Підсумовуючи, зазначимо, що в законодавстві і науці відсутня єдність щодо визначення терміну «інформаційна безпека». Враховуючи обмежений обсяг дослідження, нами не ставиться за мету дослідження саме цього питання і задля продовження дослідження, кожна із наведених дефініцій може бути прийнята за основу.

Як вже зазначалося, інформаційну безпеку можна визнати складовою національної безпеки. На підтвердження цієї тези слід навести положення Закону України «Про основи національної безпеки України». Так, державна політика у сферах національної безпеки і оборони спрямовується на забезпечення воєнної, зовнішньополітичної, державної, економічної, інформаційної, екологічної безпеки, безпеки критичної інфраструктури, кібербезпеки України та на інші її напрями (ч. 4 ст. 3) [10].

Щодо зв'язку забезпечення інформаційної безпеки із іншими завданнями держави, варто зазначити ч. 1 ст. 17 Конституції України: «захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу» [11]. Коментар до цієї норми визначає державу та Український народ в цілому відповідальними за «захист суве-

ренітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки». Для держави Конституція це визначає першочерговою функцією, а для народу це є справою, вочевидь справою усього життя нації в цілому [12].

Окремо також зазначимо про такий нормативний акт як Доктрина інформаційної безпеки України, яка затверджена Указом Президента України. Доктрина інформаційної безпеки України (далі – Доктрина) визначає національні інтереси України в інформаційній сфері, загрози їх реалізації, напрями і пріоритети державної політики в інформаційній сфері. В Доктрині визначається, що національними інтересами України в інформаційній сфері є:

1) життєво важливі інтереси особи: забезпечення конституційних прав і свобод людини на збирання, зберігання, використання та поширення інформації; забезпечення конституційних прав людини на захист приватного життя; захищеність від руйнівних інформаційно-психологічних впливів;

2) життєво важливі інтереси суспільства і держави: захист українського суспільства від агресивного впливу деструктивної пропаганди, передусім з боку Російської Федерації; захист українського суспільства від агресивного інформаційного впливу Російської Федерації, спрямованого на пропаганду війни, розпалювання національної і релігійної ворожнечі, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом або порушення суверенітету і територіальної цілісності України та інші інтереси [13].

Правоохоронні органи, зокрема поліція охорони є складовою частиною системи органів забезпечення інформаційної безпеки держави, які мають специфічні особливості функціонування в інформаційному середовищі.

Як суб'єкт забезпечення інформаційної безпеки поліція охорони керується Конституцією України, законами України, указами, розпорядженнями Президента України, постановами і розпорядженнями уряду України, а також іншими нормативно-правовими актами, міжнародними договорами, зокрема: Положенням про Міністерство внутрішніх справ України, Законом «Про Національну Поліцію України», Наказом Міністерства внутрішніх справ «Про організацію службової діяльності поліції охорони з питань забезпечення фізичної охорони об'єктів» та іншими нормативно-правовими актами по здійсненню діяльності, спрямованої на охорону і захист життєво важливих

інтересів особи, суспільства і держави від загроз в інформаційній сфері.

Без сумніву, головним завданням поліції охорони є надання послуг з охорони відповідних об'єктів. Але в той же час поліція охорони є володільцем і користувачем інформації, яка потребує захисту від стороннього втручання, особливо в період воєнного стану.

Зокрема, варто зазначити про наступні способи користування інформацією поліцією охорони:

– під час наряду співробітник поліції працює з *інформаційними повідомленнями*, що надходять з об'єктів охорони;

– одразу після прибуття до місця проходження служби працівник поліції охорони після проведення інструктажу зобов'язаний отримати від особи, яку він змінює (в ситуаціях, коли працівники змінюються почергово), *інформацію* про оперативну обстановку, події і пригоди, що трапились, отримані вказівки щодо збереження та цілісності майна, умов дорожньої обстановки на маршруті руху, маршруті патрулювання (у зоні обслуговування), інші відомості, що прямо стосуються несення служби;

– під час несення служби персонал поліції охорони у разі отримання *інформації* під час несення служби про вчинене правопорушення або таке, що готується, чи інші події зобов'язаний негайно прибувати до місця та встановлювати обставини події, з'ясовувати відомості про заявника, підозрюваних і потерпілих осіб, та *іншу інформацію*, що має значення для розкриття злочину;

– працівник поліції охорони зобов'язаний передавати за допомогою засобів зв'язку відомості, які містять *інформацію* про вантаж (майно), час і маршрут їх перевезення;

– до особливих обов'язків нарядів реагування відноситься, серед іншого, виконання дій під час використання систем віддаленого доступу, *інформаційних баз даних* та інших технічних засобів;

– засоби (комплекси) телекомунікації та *інформаційно-телекомунікаційні системи* використовуються для забезпечення безперервного обміну інформацією з черговими частинами (органами управління), безперервного управління службою в межах території обслуговування відповідного відділу поліції охорони, накопичення і *обробки інформації* (Наказ Міністерства внутрішніх справ «Про організацію службової діяльності поліції охорони з питань забезпечення фізичної охорони об'єктів») [14].

Наведені положення свідчать про активне користування поліцією охорони інформацією

та інформаційними базами даних. Цитовані норми є лише частиною норм, які регулюють діяльність поліції охорони щодо користування та розпорядження інформацією. Активний обіг інформації під час виконання поліцією охорони своїх функцій свідчить про необхідність забезпечення інформаційної безпеки в органах поліції охорони.

Водночас в Наказі Міністерства внутрішніх справ «Про організацію службової діяльності поліції охорони з питань забезпечення фізичної охорони об'єктів» не згадується про забезпечення інформаційної безпеки під час виконання поліцією охорони своїх повноважень. Але прямо зазначено про забезпечення безпеки при виході особи з приміщення, забезпечення безпеки особи під час нападу, забезпечення безпеки дорожнього руху, забезпечення безпеки учасників і глядачів та інші суб'єкти і об'єкти забезпечення безпеки.

Вважаємо, що питання забезпечення інформаційної безпеки в поліції охорони має бути законодавчо вирішено. Адже поліція охорони є користувачем великого обсягу інформації і відповідно має бути суб'єктом забезпечення інформаційної безпеки, особливо під час дії особливого правового режиму – воєнного стану. Наразі є фактом те, що поліція охорони є користувачем великого обсягу інформації, в тому числі і інформації з обмеженим доступом. Водночас, законодавчого підтвердження того, що поліція охорони є суб'єктом забезпечення інформаційної безпеки немає. Хоча остання теза є логічним продовженням того факту, що поліція охорони є користувачем відповідної інформації.

Інформаційна безпека поліції охорони полягає у спроможності працівників поліції охорони убезпечити інформаційні ресурси від несанкціонованого доступу до них, та унеможливити витіки службової інформації.

Безпека та захист в інформаційних системах Національної поліції має ґрунтуватись урахуванням комплексного підходу до побудови системи захисту, що передбачає об'єднання в єдиний комплекс необхідних заходів та засобів захисту інформації на всіх рівнях системи інформаційного забезпечення. Для досягнення вищого рівня забезпечення інформаційної безпеки правоохоронних органів необхідним є не тільки вдосконалення чинного законодавства, а й наявність механізму його втілення в життя. За такого підходу, на нашу думку, можливо активізувати всі фактори, необхідні для гарантування інформаційної безпеки нашої держави. Також необхідно звернути увагу на проблему вдосконалення

нормативно правової бази інформаційного забезпечення правоохоронних органів і інформаційного забезпечення в цілому.

Аналіз розвитку інформаційного забезпечення в Україні в різних сферах дозволив дійти висновку, що протягом останнього часу зазнали змін умови його розвитку – демократія та гласність, а також стрімке провадження цифрових технологій. Цілком логічно, що у зв'язку з цим деякі сфери інформатизації правоохоронної діяльності залишаються не врегульованими, що вимагає проведення ґрунтовного аналізу змісту нормативно-правової бази, що і стане метою наших подальших наукових досліджень.

Висновки. У статті було досліджено різні наукові визначення терміну «інформаційна безпека». Враховуючи обмежений обсяг дослідження, нами не ставилося за мету дослідження і пропозиції щодо власного розуміння інформаційної безпеки. Водночас, нами доводиться, що правоохоронні органи, зокрема, поліція охорони, є складовою частиною системи органів забезпечення інформаційної безпеки держави, які мають специфічні особливості функціонування в інформаційному середовищі. В статті доводиться, що головним завданням поліції охорони є надання послуг з охорони відповідних об'єктів. Але в той же час поліція охорони є володільцем і користувачем інформації, яка потребує захисту від стороннього втручання, особливо в період воєнного стану. Проаналізовані у статті положення свідчать про активне користування поліцією охорони інформацією та інформаційними базами даних. Активний обіг інформації під час виконання поліцією охорони своїх функцій свідчить про необхідність забезпечення інформаційної безпеки в органах поліції охорони. Водночас в законодавстві не визначено порядку забезпечення інформаційної безпеки під час виконання поліцією охорони своїх повноважень. Але прямо зазначено про забезпечення безпеки при виході особи з приміщення, забезпечення безпеки особи під час нападу, забезпечення безпеки дорожнього руху, забезпечення безпеки учасників і глядачів та інші суб'єкти і об'єкти забезпечення безпеки. Вважаємо, що питання забезпечення інформаційної безпеки в поліції охорони має бути законодавчо вирішено. Адже поліція охорони є користувачем великого обсягу інформації і відповідно має бути суб'єктом забезпечення інформаційної безпеки, що набуває актуалізації під час дії особливого правового режиму – воєнного стану.

Література:

1. Як Україна протидіє дезінформації: підсумки третьої сесії Всеукраїнського Форуму «Україна 30. Безпека країни». URL: <https://docs.google.com/document/d/100og15keak3HWfGAiNA2egRXU3R16xpxsn6eKmQIN8/edit> (дата звернення 23.02.2023).
2. Доронін І.М. Цифровий розвиток та національна безпека у контексті правових проблем. Інформація і право. 2019. № 1 (28). С. 29-36. doi: [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2019.1\(28\).221305](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2019.1(28).221305)
3. Доронін І.М. Національна безпека України в інформаційну епоху: теоретико-правове дослідження: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук; НДІ інформатики і права НАПрН України. Київ: б. в., 2020. 39 с.
4. Смолянюк В.Ф. Системні засади національної безпеки України. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2018. № 2 (37). С. 107-126.
5. Дроботов С.А. Конституційно-правове забезпечення національної безпеки в Україні. *Journal «ScienceRise: Juridical Science»*. 2020. № 2 (12). С. 24-29. doi: <https://doi.org/10.15587/2523-4153.2020.210858>
6. Кубецька О., Остапенко Т., Палешко Я. Умови забезпечення національної безпеки держави. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 2. С. 321-327. doi: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2020-2-321-327>
7. Нащинець-Наумова А.Ю. Інформаційна безпека: питання правового регулювання: монографія. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 168 с.
8. Іванов І. Є. Актуальні питання інформаційної безпеки у діяльності національної поліції України. *Юридична наука*. 2020. № 3(105). DOI: 10.32844/2222-5374-2020-105-3.23
9. Шорохова Г.М. Деякі питання інформаційної безпеки діяльності територіальних органів поліції України. *Сучасні проблеми розвитку державності та напрями їх вирішення через призму правотворчої діяльності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 17-18 травня 2019 року)*. Харків: ГО «Асоціація аспрантів-юристів» 2019. 148 с.
10. Про національну безпеку України: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 31. Ст. 241.
11. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
12. Конституція України. Науково-практичний коментар: станом на 20 трав. 2018 р. / Я. О. Берназюк, А. Г. Бірюкова, Ю. О. Буглак [та ін.]; за заг. ред. К. І. Чижмарь, О. В. Лавриновича. Київ: Професіонал, 2018. 296 с.
13. Указ Президента України № 47/2017 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України». URL: <http://www.president.gov.ua/documents/472017-21374> (дата звернення 23.02.2023).
14. Наказ Міністерства внутрішніх справ «Про організацію службової діяльності поліції охорони з питань забезпечення фізичної охорони об'єктів» від 07.07.2017 № 577. *Офіційний вісник України*. 2017. № 69. Стор. 55.

References:

1. Yak Ukraina protydiie dezinformatsii: pidsumky tretioi sesii Vseukrainskoho Forumu «Ukraina 30. Bezpeka krainy» [How Ukraine counteracts disinformation: results of the third session of the All-Ukrainian Forum "Ukraine 30. Country Security"]. Retrieved from: <https://docs.google.com/document/d/100og15keak3HWfGAiNA2egRXU3R16xpxsn6eKmQIN8/edit> [in Ukrainian].
2. Doronin I.M. (2019) Tsyfrovyy rozvytok ta natsionalna bezpeka u konteksti pravovykh problem [Digital development and national security in the context of legal problems]. *Informatsiia i pravo*. № 1 (28). S. 29-36. doi: [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2019.1\(28\).221305](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2019.1(28).221305) [in Ukrainian].
3. Doronin I. M. (2020) Natsionalna bezpeka Ukrainy v informatsiinu epokhu: teoretyko-pravove doslidzhennia [National security of Ukraine in the information age: theoretical and legal research]: avtoref. dys. ... d-ra yuryd. Nauk; NDI informatyky i prava NAPrN Ukrainy. Kyiv, 39 s [in Ukrainian].
4. Smolianiuk V.F. (2018) Systemni zasady natsionalnoi bezpeky Ukrainy [System principles of national security of Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho»*. № 2 (37). S. 107-126 [in Ukrainian].
5. Drobotov S.A. (2020) Konstytutsiino-pravove zabezpechennia natsionalnoi bezpeky v Ukraini [Constitutional and legal provision of national security in Ukraine]. *Journal «ScienceRise: Juridical Science»*. № 2 (12). S. 24-29. doi: <https://doi.org/10.15587/2523-4153.2020.210858> [in Ukrainian].
6. Kubetska O., Ostapenko T., Paleshko Ya. (2020) Umovy zabezpechennia natsionalnoi bezpeky derzhavy [Conditions for ensuring the national security of the state]. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. № 2. S. 321-327. doi: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2020-2-321-327> [in Ukrainian].
7. Nashynets-Naumova A.Iu. (2017) Informatsiina bezpeka: pytannia pravovoho rehuliuвання [Information security: issues of legal regulation]: monohrafiia. Kyiv: Vydavnychiy dim «Helvetyka», 168 s [in Ukrainian].
8. Ivanov I. Ye. (2020) Aktualni pytannia informatsiinoi bezpeky u diialnosti natsionalnoi politsii Ukrainy [Current issues of information security in the activities of the national police of Ukraine]. *Iurydychna nauka*. № 3(105). DOI: 10.32844/2222-5374-2020-105-3.23 [in Ukrainian].

9. Shorokhova H.M. (2019) Deiaki pytannia informatsiinoi bezpeky diialnosti terytorialnykh orhaniv politsii Ukrainy [Some issues of information security of the activities of territorial police bodies of Ukraine]. *Suchasni problemy rozvytku derzhavnosti ta napriamy yikh vyrishennia cherez pryzmu pravotvorchoi diialnosti: materialy mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Kharkiv, 17-18 travnia 2019 roku)*. Kharkiv: HO «Asotsiatsiia asprantiv-yurystiv» 2019. 148 s., S. 71-73 [in Ukrainian].
10. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy [On national security of Ukraine]: Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 2018. № 31. St. 241 [in Ukrainian].
11. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1996. № 30. St. 141 [in Ukrainian].
12. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine]. Naukovo-praktychnyi komentar: stanom na 20 trav. 2018 r. / Ya. O. Bernaziuk, A. H. Biriukova, Yu. O. Buhlak [ta in.]; za zah. red. K. I. Chyzhmar, O. V. Lavrynovycha. Kyiv: Profesional, 2018. 296 s. [in Ukrainian].
13. Ukaz Prezydenta Ukrainy № 47/2017 Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 29 hrudnia 2016 roku «Pro Doktrynu informatsiinoi bezpeky Ukrainy» [Decree of the President of Ukraine No. 47/2017 On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated December 29, 2016 "On the Information Security Doctrine of Ukraine"]. Retrieved from: <http://www.president.gov.ua/documents/472017-21374> [in Ukrainian].
14. Nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav «Pro orhanizatsiiu sluzhbovoi diialnosti politsii okhorony z pytan zabezpechennia fizychnoi okhorony ob'ektiv» [Order of the Ministry of Internal Affairs "On the organization of official activities of the security police in matters of physical security of objects"] vid 07.07.2017 № 577. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2017. № 69. Stor. 55 [in Ukrainian].